

pečali s pridelovanjem repe. Pametneje bi bilo, da se zniža sladkorni davek za 18 milijonov kron; potem bi padla cena blizo za 20 vinarjev pri kili; sladkorja bi se vsled nižje cene več zavživalo in repni pridelovalci bi mogli zopet repo pridelovati in prodajati. Ta način bi bil na korist tudi tistim krajem, kjer se sladkorna repa dozda in pridelovala. — Ker se že bliža konec meseca januarja, bi bilo nujno potrebno, da se državni zbor peča s to sladkorno zadevo; radikalni Čehi pa so prepričani, da več koristijo svojim volilcem, če obravnavajo svoje nujne predloge. Govorilo se je sicer po zbornici, da umaknejo Klofač in tovariši svoje predloge za toliko časa, da se reši ta sladkorna zadeva; a gotovo še to ni, vsaj danes, 16. januarja ne.

Podpora občinam, prizadetim po toči in mrazu.

Poslanec Žičkar in tovarši so vložili v seji dne 15. januarja nujni predlog, naj se dovoli državna podpora občinam: Loke pri Planini in Sv. Kristofu pri Laškem trgu. Obe občini sta v veliki sili zavoljo uim, katere so ju zadele pretečeno leto po mrazu, deževju in toči. Če ne pride država na pomoč, je lakota neizogibna.

Obstrukcija prenehala.

V soboto, dne 17. t. m. je prišel zopet grof Vetter v zbornico ter prevzel predsedstvo. Takoj se je začel pogajati z obstrukcionisti. In posrečilo se mu je doseči uspeh. Češki radikalci so privolili, da se hitro rešijo vsi njihovi nujni predlogi, le enega si hočejo obdržati, in sicer naj pride za predlogom o bruseljski sladkorni pogodbi na vrsto. To se jim je privolilo in tako se je že v soboto začelo prvo čitanje zakonskega načrta glede bruseljske sladkorne pogodbe.

Politični ogled.

Pogajanja med Čehi in Nemci so se razbila zadnji terek. Čehi so rekli, da se ne morejo posvetovati o ministerskem predlogu, ker se ne priznavajo češkemu jeziku enake pravice kot nemškemu in ker se po istem predlogu hoče razcepiti Češka. Ministerski predsednik je na to odgovoril, naj se vsaj pogovarjajo sploh o spornih rečeh na Češkem, četudi ne na podlagi njegovega predloga. Da je dr. Koerber tako prijenljiv, razžalilo je tako hudo Nemce, da so izjavili, da se ne marajo več pogajati. S tem so pogajanja razbita in dr. Koerber mora premišljevat, kaj bo sedaj!

Cesarjev razglas? Lvovski dnevnik »Przedswit« priobčuje baje iz povsem zanesljivega vira, da misli cesar Fran Josip z ozirom na razorano parlamentarno stanje izdati razglas na svoje narode, ki se neki glasi tako-le: »Mojim dragim narodom! Dal sem vam pravice, katere hočem ohraniti zvesto in pošteno, tej svoji dolžnosti sem pripravljen žrtvovati vse, razun blaginjo države. Žalostno stanje stvari v zastopstvu naroda, zlasti v zadnjih letih, pa me sili, da za obrambo pravic, katerih skupnost mi je pri srcu, ukrenem potrebne korake. Naročil sem torej svoji vladi, da mi predloži v najkrajšem času načrt premembe dosedanlega reda za parlamentarne razprave, a za to premembo bo podlaga: reforma volilnega reda za državni zbor in deželne zbornice, ki bo odgovarjala duhu časa. Po resnem proučenju teh predlogov podelim jima Svoje cesarsko potrdilo.« — K temu pripomnja poljski list: Onega dne, ko se tak cesarjev razglas pojavi na zidovih Dunaja in deželnih glavnih mest, oddahne se svobodneje vsa Avstrija.

Avstrija in gibanje na Balkanu. Nemški listi so jako oplašeni nasproti poročilom, da Avstrija namerava v najkrajšem času s svojimi četami zasesti Sandžak-Novibazar in tudi pokrajino do Mitrovice. V slu-

čaju, da se spomladi prično novi nemiri v Makedoniji, bi bila Avstrija, kakor zatrjujejo ta poročila, po berlinski pogodbi v to opravičena, ker bi se bilo bati, da se vstaja ne razširi v Bosno in Hercegovino. Nemci se pa boje, da tiči za to namero Rusija, ki hoče okrepiti slovanski živelj v Avstro-Ogrski in s tem doseči, da se Bosna in Hercegovina priklopita naši državi. Nemci kriče, da se tako namerava pomnožiti moč Slovanov v državi. Koliko je resnice na teh poročilih, se ne ve. Politiki spravljajo s to zadevo tudi v zvezo naredbo, da se vojaške čete lahko tudi nastanijo v šolah, in pravijo, da je za tako pomikanje avstrijske armade proti jugu že vse pripravljeno. Iz Sarajeva pa prihajajo ravno nasprotne vesti, da sta se grof Lam-sdorf in grof Gulochowski sicer dogovorila glede predrugačenja Bosne in Hercegovine in da je Rusija pripravljena privoliti v to, da si Avstrija Bosno in Hercegovino popolnoma prisvoji. Avstrija se pa mora zavezati, da ne napravi nobenega koraka dalje proti Novemu Bazaru. Vse to pa bi se imelo zgoditi šele potem, ko bodo izpeljane spremembe v Makedoniji in Stari Srbiji.

Makedonske zahteve. Bolgarski dopisnik lista »Kölnische Zeitung« je imel te dni pogovor z nekimi načelnikom makedonskih ustašev. Makedonec je rekel dopisniku, da ne pričakujejo Makedonci prav čisto nič od sprememb, katere je spravila turška vlada na papir. Koj v spomladi se zbera zopet makedonske čete, katerim prihite na pomoč bolgarski bratje. Bolgarski knez je prešibek, da bi zamogel ubraniti to gibanje in gotovo je, da prihiti ustašem na pomoč vsaj jedna tretjina bolgarskih častnikov. V Bolgariji je to dobro znano in zato skrbi že danes Bolgarija, da bode pripravljena na vse slučaje. Iz Carigrada pa se poroča, da je Turčija že sklenila pogodbo za nabavo 200.000 pušk Mauserjevega sistema.

Dopisi.

Kapela pri Radgoni. (V pojasnilo.) Na dopis v Vašem cenjenem listu od dne 8. t. m. št. 2. od Kapele, prosim, da objavite sledeče pojasnilo:

Da ljudstvo moje gostilno rado obiskuje, je res, in me veseli, da se tako ravna po geslu: »Svoji k svojim«, katero geslo bi pač naj povsod veljalo.

Ni pa moja krivda, če nekateri ljudje ob nedeljah po rani službi božji zaostajajo nekoliko delj časa v moji gostilni. Saj se vendar ne more zahtevati, da bi brez vzroka podil koga iz hiše. Na verske dolžnosti opominjalo pa se je od moje strani še do sedaj vedno, in bode to tudi v bodoče moja skrb, da bi pa koga vlačil v cerkev, to pa prosim, gospod dopisnik, vendar ni moja dolžnost.

Da pa ima mesar g. Kaidič v tem času nemški napis na moji hiši, tega jaz niti vedel nisem, ker je imel dosedaj edino le slovenski napis. Da se to odstrani, bodem poskrbel. — Z najodličnejšim spoštovanjem Vam popolnoma udani Anton Divjak, gostilničar in občinski predstoj. v Radencih.

Sv. Andraž v Slov. goricah. (Nova zadruga.) Pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah se je ustanovila zadruga za rejo bikov. Ime zadruga je: »Zadruga za rejo bikov pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah, okraj Ptuj, vpisana zadruga z omejenim poročtvom.« Zadruga ima svoj sedež pri Sv. Andražu v Slov. gor. ter obseže občine Sv. Andraž v Slov. gor., Andrenci in Smolinci. Njeni namen je, povzdigniti govedorejo s tem, da se v zadostnem številu skupno nastanijo in ređijo sposobni plemenski biki marijadolskega plemena. Predstojništvo je sestavljeno iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so: Gregor Druzovič, načelnik; Franc Ilešič, načelnika namestnik; Jurij Strah, tajnik in blagajnik; Franc Čuček, Martin Zorko, Martin Gernim,

odborniki; Tomaž Toš, Lovrenc Hrga, Leopold Suhač, odbornikov namestniki.

Eden opravljeni delež znese 10 K, pristopnina 2 K, letnina za vsako v letni združni spisek vpisano kravo in telico 1 K.

Razsodnja je sestavljena iz 3 udov in 2 namestnikov in so izvoljeni: Jožef Jurančič, Jurij Vogrin, Konrad Suhač, odborniki; Anton Repič in Alojz Lovrenčič, odbornikov namestniki.

Dosedaj je pristopilo 21 udov.

Št. Ilj pri Velenji. (Razni spomini.) Malokedaj nastavi kdo pero iz naše male doline. Tudi jaz ne poročam kaj veselega. Umrl je nagle smrti nepreviden s sv. zakramenti tukajšnji posestnik V. V. Kar izbruhnil je kri čez usta in bil je mrtev. Bodi mu zemljica lahka! Nagle, nepravidene smrti, reši nas Gospod. — Poročam vam, dragi bralci »Slov. Gospodarja«, o naši velenjski pošti, katere hitrost je povsod znana. Pričakoval je tukajšnji posestnik D. brzojav iz Ptuja. Dne 3. t. m. oddan je bil v Ptuj ob 8. uri 30 m. zjutraj, došel v Velenje ob 8. uri 40 min., ob 4. uri popoldne 4 kilometr. daljave iz Velenja pa je priromal v Št. Ilj. To je hitrost brzojava! — Oglejmo si še nekoliko naše uradovanje pri političnih oblastih; dne 20. maja preteklega leta je uničil mraz po nizkih vinogradih skoraj ves pridelek. Kmetje so naznanili škodo, katera se jim je zgodila; škoda se je primerno cenila, zdaj v jeseni so tudi dobili izdatno podporo, potem pa izkaz za odpuščene davke. Le samo to obžalujemo, da vse le v blaženi nemščini, katere ne razumemo. Zakaj se imenuje okrajno glavarstvo Slov. Gradec, uraduje pa popolnoma nemški! Gospod komisar je popolnoma nezmožen slovenskega jezika, in mora imeti tolmača pri uradnih dnevih v Šoštanj in Velenju, drugače se ne more sporazumeti s strankami, kateri so le Slovenci. Vprašam vas, gospod urednik, ali so uradniki zares zaradi ljudstva in kdo jih plačuje. Pa oglejmo še dalje naš okrajni šolski svet v Šoštanju, v katerem sedijo vsi gospodje Slovenci, med njimi tudi gospod deželni poslanec. Vsak bi mislil, tukaj se uraduje slovenski, pa žal, ravno nasprotno, vse uloge, katere se pošiljajo prebivalstvu, so nemške. Ljudstvo jih ne razumi in pošilja nazaj. Tudi na občine in krajne šolske svete, večinoma vse v blaženi nemščini! S tem opozarjamo gospoda okrajnega glavarja, kakor tudi gospode župane in načelnike krajnih šolskih svetov, da storijo vendar enkrat temu konec. Naj vendar oblasti zvedo, da tukaj bivamo Slovenci.

Iz Kozjega. (Razne novice.) Dne 12. prosinca je zapadel srednjeveliki sneg in nastopila je huda zima in veseli čas kolon in gostij. Mnogo klobas se bode napravilo z dvema koncema. Čujte, kdo pa ima več koncev kot klobasa? Sveder, ker ima celo tri. — Umrl je dne 18. prosinca na Veterniku pri Kozjem staroznani »Pavlek« v 84. letu svoje starosti. Bil je nekđaj vnet tabakar. Z njim je menda izumrl pri nas zelo zanimiv mož — zadnji tabakarski tihotapec; o njem bi se dalo veliko opisati, pa to naj izostane. Umrl je v lepi starosti, naj v miru počiva! — Več kmetov in vinogradnikov v kozjanskem okraju prosi potovalnega učitelja Ivana Bele-ta, da naj nam naznani svoj prihod v »Slov. Gospodarju« oziroma v »Našem Domu«, kedaj namerava pouk vršiti v omenjenem okraju in na katerih mestih, da bi vedeli in se pouka o vinarstvu in sadjarstvu lahko udeležili v obilnem številu. Prosimo! — Naše c. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah opozarjamo, da naj nam za letošnji vojaški nabor pošlje slovenske pozivnice — ne pa samo nemške. Saj smo na Slovenskem, ne na Nemškem. Ako bi pa nas c. kr. okr. glavarstvo prezrlo, bo marsikatera pozivnica romala nazaj v Brežice po slovenske, in tudi še drugod si bomo vedeli pomagati. Mi smo slovenski narodni fantje!